

Voorlezen op o.b.s. Valckesteyn.

Woordenschat en taalgevoel zijn belangrijke voorwaarden om met succes aan het aanvankelijk leesproces te beginnen. Een van de effectieve manieren om de woordenschat uit te breiden is veelvuldig voorlezen van verhalen. Sommige kinderen begrijpen een verhaal na één keer voorlezen al, de meeste kinderen moeten een verhaal echter enkele malen horen voordat ze de inhoud echt begrijpen. Thuis heeft ieder kind (ouder) wel de favoriete verhalen die veelvuldig worden voorgelezen. U hoort dat de kinderen de tekst (woorden en zinsconstructies) kent, want als u iets verandert, wordt u daar direct op attent gemaakt. Toch zijn er grote verschillen tussen kinderen in het aantal voorleesuren dat ze gehad hebben. C. Vernooij drukt het als volgt uit: "er zijn kinderen die al 2400 leesuren achter de rug hebben, maar ook met maar 100 uren". Dit soort verschillen kunnen we op school niet geheel oplossen. Toch willen we er voor zorgen dat kleuters nog meer worden voorgelezen. U gaat ons daarbij helpen.

Op Valckesteyn besteden we veel aandacht aan het technisch en begrijpend lezen in de midden- en bovenbouw. Technisch lezen wordt tot en met groep 8 iedere dag tweemaal een kwartier beoefend. Belangrijk is dat in de kleuterperiode daarvoor een basis wordt gelegd door het (interactief) voorlezen. Interactief voorlezen doe je in een kleine groep van maximaal 4 kinderen. Behalve dat het van belang is dat kinderen een verhaal meerdere keren horen, is de interactie tijdens en na het lezen bepalend voor de kwaliteit van de taalontwikkeling. In deze brochure geven we een aantal tips en handreikingen om het met uw groepje dat onder uw hoede staat interactief voor te lezen.

De organisatie:

Tips

Toepasselijk boek Interactief voorlezen gaat om de gesprekjes rondom boeken. Die komen het best op gang, als ze over dingen gaan die je kinderen meemaken. Zo 'leeft' het bij je kind. *De leerkracht zoekt het boek voor u uit.*

Herhalen is één van de belangrijkste tools bij de ontwikkeling van kleine kinderen. Hetzelfde boek een paar keer voorlezen, geeft de peuter/kleuter houvast en veiligheid. Iedere keer begrijpt en herkent het kind een beetje meer.

Neem de tijd: zorg dat je zelf ontspannen bent. Voorlezen is een moment van aandacht en rust!

Een vast ritueel Jonge kinderen hebben behoefte aan houvast, regelmaat. Dit geldt ook voor een vast tijdstip en een vaste plek voor het voorlezen.

Houd contact met de kinderen. Probeer de kinderen bij het voorlezen te betrekken. Maak oogcontact, las af en toe pauzes in, geef gelegenheid om te reageren op het verhaal, laat vragen stellen of dingen in het boek aanwijzen.

Kinderen aan de praat krijgen. Je kunt met peuters en kleuters over van alles praten bij een boek. Je kunt samen kijken naar de tekeningen, en zeggen wat er allemaal te zien is. Kinderen leren er veel van als je samen met hen over allerlei gebeurtenissen nadenkt en praat die in het boek plaatsvinden. Stel aan de kinderen geen ja/nee vragen, maar open vragen. Een voorbeeld van een open vraag, die niet met ja of nee beantwoord kan worden, is bijvoorbeeld: "Wat zou jij doen als...?"

Let op je stem! Een monotone stem (alles op één toonhoogte, net zoals je de tafels opdreunde vroeger) is uit den boze. Geef de verschillende karakters een eigen stemmetje, maar alleen als je dat goed kunt, anders wordt het weer te verwarrend voor de kleuter of peuter.

Mimiek. Lezen doe je niet alleen met je stem. Gebruik gezichtsuitdrukkingen. Als je leest over een vies gerecht, trek je ook een heel vies gezicht. Is er iets engs in het boekje? Laat dan merken dat het spannend is. Maar maak er geen toneelstuk van, dat leidt alleen maar af.

Voorleesplek. Zorg dat de kinderen ontspannen kunnen zitten en je goed kunnen zien. De kinderen dienen zo min mogelijk te worden afgeleid.

Roep nooit "Uit!" aan het einde van het boek. Het gaat er niet om het boek uit te krijgen, maar om wat de kinderen tijdens het lezen/kijken beleven.

Lees nooit te lang voor. Jonge kinderen kunnen nog niet zo lang stilzitten. Stop ermee als je merkt dat de aandacht verslapt

Laat de kinderen je boekengids zijn. De kinderen laten zien wat ze leuk vinden en wat niet. Speel deze ervaringen door naar de leerkracht.

Nog eens de tips op een rijtje.

Voorleestips	Hoe?	Waarom?
Weet wat u leest!	U leest het boek eerst zelf, en bekijkt waar het boek precies over gaat: Wat is het probleem? Wat gebeurt er allemaal? Hoe loopt het af?	Als u weet waar het verhaal over gaat, kunt u van tevoren bedenken wat u kunt uitleggen en vragen tijdens het voorlezen.
Je eigen voorleesritueel	Lees het boek voor op een rustige plek. n. Misschien zijn er voorwerpen die passen bij het boek? Pak ze erbij!	Met een pop of knuffel die lijkt op één van de hoofdpersonen in het verhaal, kunt u het verhaal 'naspelen'. Als u dat regelmatig doet, ziet een kind steeds beter hoe verhalen 'in elkaar zitten'.
Bekijk samen de kaft	Lees de titel van het boek voor en praat met de kinderen over de voorkant. Maak hen nieuwsgierig naar het verhaal.	Als u de kaft samen bekijkt, kunt u samen met de kinderen bedenken waar het boek over zou kunnen gaan.
Laat de kinderen vertellen	Geef de kinderen gelegenheid om iets te zeggen als u het verhaal voorleest. Het gaat erom dat de kinderen praten, dus alle opmerkingen over het verhaal zijn goed.	De kinderen hebben eigen ideeën en gevoelens over het verhaal en kunnen ook meepraten vanuit eigen ervaringen. Daar kunt u dan weer op ingaan. Zo blijven de kinderen betrokken bij het verhaal.
Speel in op reacties	Neem opmerkingen van de kinderen serieus. Vraag bijvoorbeeld door als een kind een opmerking tussendoor maakt.	Kinderen hebben veel te vertellen. Het is leuker om mee te gaan met de verhalen van de kinderen, dan strak vast te houden aan het boek.
Voorspel samen het verhaal	Vraag op spannende momenten aan de kinderen hoe het verhaal verder zou kunnen gaan.	Door na te denken over wat er allemaal kan gebeuren, denken kinderen goed na. Hierdoor leren ze in hun dagelijks leven ook beter om naar oplossingen te zoeken voor problemen.
Besteed aandacht aan moeilijke woorden	Bedenk welke woorden moeilijk voor de kinderen kunnen zijn. Als de kinderen het woord niet kennen, kunt u helpen.	U kunt de kinderen helpen om nieuwe woorden te leren door bij een moeilijk woord een plaatje aan te wijzen, iets voor te doen, of een voorbeeld te geven. Zo onthouden de kinderen het woord beter.
Maak het levendig	U kunt bij het voorlezen ondersteunende geluiden of bewegingen maken of de kinderen vragen om iets (voor) te doen.	Het verhaal wordt duidelijker en de kinderen blijven enthousiast.
Praat na over het boek	Laat de kinderen het verhaal navertellen aan een broertje of zusje.	Door het verhaal aan een ander te vertellen en erover na te praten gaat de kinderen het verhaal beter begrijpen.
Herhaling: lees het boek vaker voor	Blijf letten op het hoofdoel. De kinderen moeten het verhaal minstens twee keer hebben gehoord.	Als de kinderen het prentenboek een paar keer hebben gezien, gaan ze het verhaal steeds beter snappen. De kinderen leren dan steeds weer nieuwe dingen.